सूचनाको हक सम्वन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हक सम्वन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को श्रावण-आश्विनमा सम्पादित क्रियाकलापको विवरण

गण्डकी प्रदेश सरकार

पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

पोखरा नेपाल

विषय सूची

१. मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृति
२. मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार
३. मन्त्रालयमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण
४. मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा
५. सेवा प्रदान गरिने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी, सम्वन्धित शाखा प्रमुख
६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि
७. निवेदन, उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी
८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी
९. आ.व. २०७९/०८० मा सम्पादित कामको विवरण
१०. मन्त्रालयबाट हालसम्म भएका मुख्य मुख्य उपलब्धीहरु
११. सुचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद
१२. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची
१३. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्वन्धी अद्यावधिक विवरण
१४. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण
१५. मन्त्रालयको वेवसाइट
१६. मन्त्रालयले वर्गिकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको विवरण
१७. मन्त्रालयमा परेको सूचना माग सम्वन्धी निवेदन र सूचना दिईएको विषय
१८. मन्त्रालयले गरेको प्रकाशन विवरण

१. मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृति

संघीयता कार्यान्वयन संगै वि.सं. २०७४ सालमा प्रदेश सरकार गठन भए पछि यस प्रदेश भित्रको समग्र आर्थिक श्रोतको मेरुदण्ड तथा उपभोक्ताको दैनिक उपभोग्य वस्तु उपलब्ध गराई सेवा पुऱ्याउने, उद्योग व्यवसायको नियमन विकास तथा गुणस्तरीय सेवा सर्वसुलभ रुपमा उपभोक्ता बीचमा पुऱ्याउन, समग्र व्यवसायको उत्थान तथा विकास गर्ने तथा पर्यटनको प्रचुर सम्भावना रहेको यस प्रदेशमा पर्यटकलाई आकर्षिक गरी देशको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यस्थलका रुपमा विकास गर्नु प्रदेश सरकारको मूल मर्म हो । यसै कुरालाई ध्यानमा राखेर मिति २०७४ सालमा उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय स्थापना भई कार्य सम्पादन भई आएकोमा गण्डकी प्रदेश सरकारको मिति २०७८।०२।०५ को निर्णयानुसार पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिको कार्य क्षेत्र समेट्ने गरी छुट्टै पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको स्थापना भई कार्य सुरु भएको हो । यस अन्तर्गत प्रदेश स्तरमा पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय १ तथा मातहतका ११ वटा पर्यटन तथा उद्योग कार्यालयहरुबाट कार्य सम्पादन हुँदै आएको छ । कार्य सम्पादन गर्दा प्रदेश कानून नबनेको हकमा सम्वन्धित संघीय कानून बमोजिम र प्रदेश कानून बनिसकेको हकमा सोही बमोजिम कार्य सम्पादन हुँदै आएको छ ।

२. मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार

प्रदेश कार्यविभाजन नियमावली, २०७४ अनुसार मन्त्रालयको कार्यजिम्मेवारीः

(मिति २०७८।०२।०५ गते प्रदेश राजपत्रमा प्रकाशित)

क्र.सं.	कार्यजिम्मेवारी
१	पर्यटन विकासको नीति, कानून, मापदण्ड र योजना निर्माण, पूर्वाधार विकास, प्रवर्द्धन र नियमन
२	प्राकृतिक, धार्मिक, साँस्कृतिक, पुरातात्विक, साहसिक र अन्य पर्यटन सम्वन्धी
३	पर्यटक प्रहरी व्यवस्थापन
४	पर्यटकीय होटेल, रिसोर्ट, लज, ट्राभल तथा ट्रेकिङ एजेन्सी, गाइड, ऱ्याफ्टिङ आदिको दर्ता, अनुमति, नविकरण र नियमन
५	होमस्टे सम्वन्धी नीति, कानून, मापदण्ड निर्धारण तथा विकास प्रवर्द्धन नियमन
६	पर्यटकीय पूर्वाधार, गन्तव्य र उपजको विकास, विविधिकरण, प्रवर्द्धन र नियमन
७	पर्यटकीय सेवाको विकास, विविधिकरण, प्रवर्द्धन र नियमन
८	पर्यटन सेवाको ब्राण्डिङ र प्रवर्द्धन
९	पर्यटन क्षेत्रको स्थानीय अर्थतन्त्रसंग अग्र र पृष्ठ सम्वन्ध विकास र विस्तार
१०	व्यापार, वाणिज्य र बजार प्रतिस्पर्धा सम्वन्धी प्रदेश नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा नियमन र सेन्डिकेट तथा कार्टेलिङ नियन्त्रण
११	प्रादेशिक व्यापार सम्वन्धी पुर्वाधार निर्माण, प्रवर्द्धन, सहजीकरण, बजार अनुगमन, समन्वय, तथ्याङ्क प्रणाली, बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षण, अध्ययन तथा अनुसन्धान

क्र.सं.	कार्यजिम्मेवारी
१२	ढुवानी र परिवहन प्रणाली तथा कार्गो व्यवस्थापन
१३	आर्थिक तथा औद्योगिक विषयमा करार जन्य सम्झौता
१४	व्यापारिक फार्महरुको दर्ता, नविकरण, खारेजी र नियमन
१५	खानी तथा खनिज पदार्थको अन्वेषण सम्वन्धी प्रदेश नीति, कानून र मापदण्ड
१६	भौगर्भिक अध्ययन तथा अनुसन्धान र नक्सा सम्वन्धी कार्य
१७	प्रदेशका कल कारखाना र औद्योगिकरणको सम्वन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ।
१८	उद्योग दर्ता, अनुमति, नविकरण एवम् खारेजी र औद्योगिक विकास तथा औद्योगिक व्यवसायको प्रवर्द्धन र नियमन
१९	प्रदेशस्तरको औद्योगिक क्षेत्रको भौतिक पूर्वाधार विकास सम्वन्धी योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा औद्योगिक क्षेत्र विशेष क्षेत्रको स्थापना, सञ्चालन र बिस्तार
२०	औद्योगिक वस्तुको निर्यात प्रवर्द्धन
२१	उपभोक्ता हित संरक्षण तथा प्रवर्द्धन, उपभोक्ता जागरण कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमन
२२	मूल्य र कालोबजारी तथा कृत्रिम अभाव नियमन्त्रण तथा नियमन
२३	सङ्घीय मापदण्ड अनुसार स्टाण्डर्ड नापतौल, गुणस्तर परीक्षण र नियमन
२४	प्रदेश तथा जिल्लास्तरका उपभोक्ता अदालत गठन र सञ्चालन
२५	सार्वजनिक सेवा, अत्यावश्यक सेवा र वस्तुको माग र आपूर्ति सम्वन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन, नियमन, सूचना सङ्कलन, विश्लेषण, प्रक्षेपण र आपूर्ति व्यवस्था, मौज्दात व्यवस्था र आपूर्तिमा अन्तरप्रदेश र स्थानीय तहबीच समन्वय
२६	लक्षित क्षेत्र र वर्गका लागि वस्तु तथा सेवामा प्रादेशिक अनुदान र नियमन
२७	करार साझेदारी र एजेन्सी सम्वन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन
२८	सङ्घ संगको समन्वयमा कम्पनी स्थापना सम्वन्धी नीति, कानून तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, नियमन र कम्पनि प्रशासन ।
२९	दामासाहीमा परेका उद्योग, व्यवसायी, कम्पनी तथा फर्म व्यवस्थापन सम्वन्धी नीति कानून मापदण्ड तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन
३०	प्रदेश स्तरमा हानिकारक पदार्थहरुको नियमन तथा व्यवस्थापन
३१	प्रदेशस्तरमा इन्धनको गुणस्तर अनुगमन
३२	सङ्घीय कानून बमोजिम क्यासिनो तथा चिठ्ठा दर्ता, अनुमति र नियमन सम्वन्धी
३३	प्रदेशभित्रका साना, मझौला, घरेलु तथा लघु उद्योगहरु स्थापना र प्रवर्द्धन सम्वन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
३४	औद्योगिक तथा व्यापार प्रदर्शनीको आयोजना तथा व्यवस्थापन
३५	उद्योगमा श्रममूलक प्रविधि र नेपाली श्रमिकहरु उपयोग
३६	स्वरोजगारका लागि उद्यमशीलता विकास, प्रशिक्षण, सहुलियत कर्जा र व्यवसाय प्रवर्द्धन सहायता

## ३.	मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयहरुमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

३.१. मन्त्रालयको दरवन्दी र पदपूर्तिको अवस्थाः

क्र.सं.	पद	सेवा	समूह	श्रेणी/तह	दरवन्दी	पदपूर्ति	रिक्त
१	सचिव	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	राप्रथम.प.	१	१	०
२	महाशाखा प्रमुख	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	अधिकृत नवौं/दशौं	३	२	१
३	शाखा प्रमुख	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	अधिकृत सातौं/ आठौं	६	६	०
४	लेखा अधिकृत	प्रशासन	लेखा	अधिकृत सातौं/ आठौं	१	०	१
५	कानून अधिकृत	न्याय	कानून	अधिकृत सातौं/ आठौं	१	०	१
६	सहायक	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	पाँचौ/ छैटौं	५	०	५
७	कम्प्युटर अपरेटर	विविध	विविध	पाँचौ/ छैटौं	१	०	१
८	तथ्याङ्क सहायक	आ.यो.त.	तथ्याङ्क	पाँचौ/ छैटौं	१	१	०
९	सहायक	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	चौथों/पाँचौ	१	१	०
१०	हलुका सवारी चालक	इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल	विहिन	५	४	१
११	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	विहिन	५	३	२
				जम्माः	३०	१८	१२

३.२ मन्त्रालय मातहतका प्रदेश र जिल्लास्थित कार्यालयहरुको दरवन्दी र पदपूर्ति विवरणः

३.२.१ पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालयको दरवन्दी तेरिजः-

सि.नं	पद	तह	सेवा	समुह	दरवन्दी संख्या	कैफियत
१.	कार्यालय प्रमुख	नवौं/दशौं	प्रशासन	सा प्रशासन	१	
२	अधिकृतस्तर	सातौं/आठौं	प्रशासन	सा प्रशासन	३	
३	ईन्जिनियर	सातौं/आठौं	नेपाल इन्जि.	सिभिल	१	
४	वातावरण अधिकृत	सातौं/आठौं	विविध		१	
५	अधिकृत।सहायक	पाँचौं/छैटौं	प्रशासन	सा.प्रशासन	२	
६	सहायक	पाँचौं/छैटौं	प्रशासन	लेखा	१	
७	सहायक	पाँचौं/छैटौं	नेपाल इन्जि.	सिभिल	१	
८	सहायक	पाँचौं/छैटौं	नेपाल इन्जि.	माइनिङ्ग	१	
९	सहायक	चौथो/पाँचौ	प्रशासन	सा प्रशासन	३	
१०	हलुका सवारी चालक	तह विहिन	प्रशासन		१	
११	कार्यालय सहयोगी	तह विहिन	प्रशासन		३	
				जम्मा	१८	

३.२.२. कार्यविवरणः

(क) प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा

- निर्देशनालय र मातहतका निकायहरुको संगठन संरचन तथा दरवन्दी विवरण अनुसार कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने तथा अभिलेख सम्बन्धी कार्य गर्ने
- वार्षिक योजना नीति कार्यक्रम तथा वजेट तयार गर्ने
- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरु गर्ने
- जिन्सी सामानहरुको संरक्षण तथा अभिलेखिकरण गरने
- कार्यालय तथा कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्ने

(ख) पर्यटन प्रवर्धन शाखा

- पर्यटनसंग सम्बन्धित योजना तर्जुमा कार्यमा सहयोग कार्यान्वयन र नियमन
- प्रादेशिक पर्यटन प्रवर्धन
- पर्यटकिय पुर्वाधारको विकास
- पर्यटक प्रहरी व्यवस्थापन
- होमस्टे प्रवर्धन र नियमन
- मन्त्रालयवाट प्रत्यायोजित अन्य क्रियाकलापहरु

(ग) उद्योग तथा वाणिज्य शाखा

- औद्योगिक विकासका लागि स्वदेशी लगानी प्रवर्द्धन गर्ने । नेपाल सरकारको उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयसँग समन्वय गरी वैदेशिक लगानीका उद्योगको प्रवर्द्धन गर्ने ।
- प्रदेश स्तरिय औद्योगिक तथा लगानी सम्बन्धी कानून र नीतिको तर्जुमा गर्न सघाउ पुर्याउने ।
- उद्योग दर्ता एवं अनुमति लिनु पर्ने उद्योगको अनुमति प्रदान गर्ने ।
- प्रदेश सरकारको कार्यक्षेत्र भित्रका उद्योगहरुको दर्ता, नियमन र उद्योग प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- प्रदेश सरकारको कार्यक्षेत्र भित्रका उद्योगहरुले प्राप्त गर्ने छुट, सुविधा तथा सहुलियत सिफारिश गर्ने ।
- सरकारको कार्यक्षेत्र भित्रका उद्योगहरुको प्रारम्भिक वातावरणिय परीक्षण तथा सहुलियत सिफारिश गर्ने ।
- आवश्यकता अनुसार उद्योगहरुको वातावरणीय पक्ष लगायतका विषयहरुको अनुगमन गर्ने ।
- प्रदेश स्तरीय औद्योगिक क्षेत्रहरुको पहिचान, विकास र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- उद्यमशिलताको विकास गरी औद्योगिक जनशक्ति तयार गर्ने ।
- उद्योग प्रशासनलाई सरल पारदर्शी बनाउन कार्य विधि तयार
- बजार माग अनुरुपका विभिन्न सीप विकास तथा उद्यमशिलता विकास तालिमहरूको पाठ्यक्रम निर्देशिका तयार गर्न

(घ) आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण शाखा

- प्रदेश भित्रको व्यापार विविधिकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।

- प्रदेश तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने ।
- व्यापार व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- अन्तप्रदिशिक व्यापार सम्बन्धी नीति, कानून बनाई सहजीकरण रि नियमन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- संघिय कानूनको अधिनमा रही व्यापार सम्बन्धी नियम बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
- सहकारी पसल मार्फत सहुलियत दरमा उपभोक्तालाई दैनिक आधारभूत अत्यावश्यक उपभोग्य वस्तु तथा सेवा उपलव्ध गराउने ।
- उपभोक्ताको हक हित संरक्षण तथा प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- अत्यावश्यक वस्तु तथा सेवाको सूचना संकलन, विश्लेषण, प्रक्षेपण र आपूर्ति व्यवस्था सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- संघीय कानूनको अधिनमा आन्तरिक वजार व्यवस्थापन तथा प्रतिस्पर्धा प्रवर्द्धन र सिन्डिकेट तथा कार्टेलिङ्ग नियन्त्रण सम्बन्धी नियम वनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
- उपभोक्ता संरक्षण ऐन,२०७५ को दफा ६३(२) अनुसार वजार अनुगमन सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी वनाउन आवश्यक नियम वनाई कार्यान्वयन गर्ने ।

३.२.३ पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय, कास्कीको दरवन्दी तेरिजः-

सि.नं	पद	तह	सेवा	समुह	दरवन्दी संख्या	कैफियत
१	कार्यालय प्रमुख	नवौं/दशौं	प्रशासन	सा प्रशासन	१	
२	अधिकृतस्तर	सातौं/आठौं	प्रशासन	सा प्रशासन	२	
३	ईन्जिनियर	सातौं/आठौं	नेपाल इन्जि.	सिभिल	१	
४	लेखा अधिकृत	सातौं/आठौं	प्रशासन	लेखा	०	
५	प्रमुख शिक्षक	रा.प.अनंकित प्रा.	विविध	-	०	
६	सहायक /अधिकृत	पाँचौ/छैठौ	प्रशासन	सा प्रशासन	३	
७	सहायक	पाँचौ/छैठौ	प्रशासन	लेखा	१	
८	सहायक	पाँचौ/छैठौ	नेपाल इन्जि.	सिभिल	१	
९	सहायक	चौथो/पाँचौ	प्रशासन	सा प्रशासन	३	
१०	सहायक	चौथो/पाँचौ	विविध	विविध	१	
११	हलुका सवारी चालक	तह विहिन	प्रशासन		१	
१२	कार्यालय सहयोगी	तह विहिन	प्रशासन		३	
				जम्मा	१७	

३.२.४ पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय, नवलपरासी(वर्दघाट सुस्तापूर्व)को दरवन्दी तेरिजः-

सि.नं	पद	तह	सेवा	समुह	दरवन्दी संख्या	कैफियत
१	कार्यालय प्रमुख	नवौं दशौ	प्रशासन	सा प्रशासन	१	

सि.नं	पद	तह	सेवा	समुह	दरवन्दी संख्या	कैफियत
२	अधिकृतस्तर	सातौं/आठौं	प्रशासन	सा प्रशासन	२	
३	अधिकृत।सहायक	पाँचौ/छैठौ	प्रशासन	सा.प्रशासन	२	
४	सहायक	पाँचौ/छैठौ	प्रशासन	लेखा	१	
५	सहायक	पाँचौ/छैठौ	नेपाल इन्जि.	सिभिल	१	
६	सहायक	चौथो/पाँचौ	विविध	विविध	१	
७	सहायक	चौथो/पाँचौ	प्रशासन	सा.प्रशासन	२	
८	हलुका सवारी चालक	तह विहिन	प्रशासन		१	
९	कार्यालय सहयोगी	तह विहिन	प्रशासन		२	
जम्मा					१३	

३.२.५ पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय गोरखा/लम्जुङ्ग/स्याङ्जा/पर्वत/म्याग्दी/तनहुँ/बाग्लुङ्गको दरवन्दी तेरिजः-

सि.नं	पद	तह	सेवा	समुह	दरवन्दी संख्या	कैफियत
१	कार्यालय प्रमुख	सातौं/आठौं	प्रशासन	सा प्रशासन	१	
२	अधिकृत।सहायक	पाँचौ/छैठौ	प्रशासन	सा.प्रशासन	२	
३	सहायक	पाँचौ/छैठौ	प्रशासन	लेखा	१	
४	सहायक	पाँचौ/छैठौ	नेपाल इन्जि.	सिभिल	१	
५	सहायक	चौथो/पाँचौ	विविध	विविध	१	
६	सहायक	चौथो/पाँचौ	प्रशासन	सा.प्रशासन	२	
७	हलुका सवारी चालक	तह विहिन	प्रशासन		०	
८	कार्यालय सहयोगी	तह विहिन	प्रशासन		२	
				जम्मा	१० जना	

३.२.६ पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय मनाङ्ग/मुस्ताङ्गको दरवन्दी तेरिज

सि.नं	पद	तह	सेवा	समुह	दरवन्दी संख्या	कैफियत
१	कार्यालय प्रमुख	सातौ	प्रशासन	सा प्रशासन	१	
२	अधिकृत।सहायक	पाँचौ/छैठौ	प्रशासन	सा.प्रशासन	२	
३	सहायक	पाँचौ/छैठौ	प्रशासन	लेखा	१	
४	सहायक	पाँचौ/छैठौ	नेपाल इन्जि.	सिभिल	१	
५	सहायक	चौथो/पाँचौ	विविध	विविध	१	
६	सहायक	चौथो/पाँचौ	प्रशासन	सा.प्रशासन	१	

७	कार्यालय सहयोगी	तह विहिन	प्रशासन		२	
				जम्मा	९	

३.२.७ पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय मनाङ्ग/मुस्ताङ्गको दरवन्दी तेरिज

(क) प्रशासन तथा योजना शाखा

- कार्यालयको संगठन संरचन तथा दरवन्दी विवरण अनुसार कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने तथा अभिलेख सम्बन्धी कार्य गर्ने
- वार्षिक योजना नीति कार्यक्रम तथा वजेट तयार गर्ने
- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरु गर्ने
- जिन्सी सामानहरुको संरक्षण तथा अभिलेखिकरण गरने
- कार्यालय तथा कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्ने

(ख) पर्यटन शाखा

- ट्राभल तथा ट्रेकिङ्ग एजेन्सी दर्ता अनुमती र नविकरण
- पर्यटकीय होटल रिसोर्ट लज ट्राभल गाइड र्याफ्टिङ्ग लगायत साहसिक पर्यटन आदिको प्रवर्धन दर्ता अनुमती नविकरण र नियमन
- वार्षिक विकास कार्यक्रम अनुसार पर्यटकिय पूर्वाधारहरुको निर्माण तथा विकास गर्ने

(ग) उद्योग तथा वाणिज्य शाखा

- उद्योगहरूको दर्ता गर्न
- उद्योगहरूको नामसारी, ठाँउसारी, पूँजीवृद्धि क्षमता वृद्धि उद्देश्य संशोधन आदी कार्य गर्न
- व्यावसाय सम्वर्द्धन सम्बन्धी कार्य
- औधोगिक मेला तथा प्रदर्शनीमा सहयोग
- उद्यमीहरुका लागि उद्यमशिलता सिपमुलक तथा स्तरोन्नति तालिम सञ्चालन गर्न
- उद्योगहरूको इजाजत प्रदान गर्न
- उद्योग प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य
- बजारमुखी विभिन्न उद्योगहरुको स्कीम तयार गर्न
- उद्योगहरुलाई प्रविधि सहयोग उपलव्ध गराउने
- उद्योग सम्बन्धी तथ्याङ्क अद्यावधीक गर्न
- वाणिज्य फर्महरुको दर्ता गर्ने
- वाणिज्य फर्महरुको नामसारी, ठाँउसारी, पूँजीवृद्धि क्षमता वृद्धि उद्देश्य संशोधन आदी कार्य गर्न
- व्यावसाय सम्वर्द्धन सम्बन्धी कार्य
- उपभोक्ता सचेतना तथा बजार अनुगमन सम्बन्धी कार्य गर्ने
- वाणिज्य सम्बन्धी तथ्याङ्क अद्यावधीक गर्न

४. मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवाहरु

- ✓ मन्त्रालयको सामान्य प्रशासन
- ✓ मन्त्रालयको आर्थिक प्रशासन
- ✓ मन्त्रालय तथा मातहत निकायहरुबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रम तथा योजना तर्जुमा
- ✓ स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन
- ✓ मातहतका कार्यालयहरुको अनुगमन मुल्यांकन
- ✓ प्रदेशका गौरवका आयोजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन र मुल्यांकन
- ✓ मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रसंग सम्वन्धित विषयका नीति, ऐन, कानून, कार्यविधि तथा मापदण्ड तर्जुमा

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार कर्मचारी

क्र.सं.	महाशाखा/शाखा	कर्मचारीको नाम	पद	श्रेणि
१	प्रशासन तथा योजना महाशाखा	दिनेश प्रकाश आचार्य	अधिकृत	नवौं
	योजना तथा अनुगमन / सार्वजनिक खरिद	बिमल प्रसाद गौतम	अधिकृत	सातौं
	प्रशासन	गोविन्द प्रसाद पौडेल	अधिकृत	सातौं
	आर्थिक प्रशासन	कृष्ण पोखरेल	लेखा अधिकृत	सातौं
	कानून, तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	अरुण अधिकारी	कानून अधिकृत	रा.प.तृ.
२	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति महाशाखा	राम प्रसाद आचार्य	अधिकृत	दशौं
	वाणिज्य तथा आपूर्ति	सिर्जना सुवेदी	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.
	औद्योगिक प्रवर्ध्दन	सिर्जना सुवेदी	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.
३	पर्यटन महाशाखा	दिनेश प्रकाश आचार्य	अधिकृत	नवौं
	पर्यटन प्रर्वद्धन	दुर्गा वहादुर श्रीस	अधिकृत	सातौं
	पर्यटन प्रर्वद्धन	जगन्निवास भण्डारी	सहायक	पाचौं

६. सेवा प्रदन गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधी:-

यस मन्त्रालयबाट प्रवाह गरिने सबै सेवा नि:शुल्क रुपमा गरिनेछ ।

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी:-

सम्बन्धित शाखा र महाशाखाबाट निर्णयका लागि विषय उठान भइसकेपछि अधिकार प्रत्यायोजनको सीमासम्म सचिबबाट र अधिकार प्रत्यायोजन नभएको विषयमा मन्त्रीस्तरबाट निर्णय गरिने ।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:-

प्रदेश सचिव कृष्ण बहादुर वोहरा

९. आर्थिक वर्ष ०७९/८० मा २०७९ आश्विनसम्म सम्पादन भएका कामको विवरण :-

क्र. सं.	कार्यक्रमको विवरण	विनियोजित बजेट (हजारमा)	प्रगती प्रतिशत		कैफियत
			भौतिक	वित्तिय	
१	मन्त्रालयबाट DPR तयार भएका पर्यटकीय गन्तव्यमा पूर्वाधार निर्माण (जिल्लागत)	२२०००			सम्वन्धित जिल्ला स्थित कार्यालयमा अख्तियारी गैसकेको तर प्राविधिक कर्मचारी अभावले कार्य शुरु हुन नसकेको ।
२	प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यहरुमा पूर्वाधार विकास	१०२००			मनाङ्ग र मुस्ताङ्गमा कार्य शुरु भएको अन्य जिल्लाको हकमा समन्वय भैरहेको ।
३	एक स्थानीय तह एक उद्योग ग्राममा पूर्वाधार निर्माण	१००००	५		घोषणा भएका २५ स्थानीय तहमा पत्राचार गरी प्रस्ताव माग गरिएको ।
४	छनौट भएका होमस्टेहरुमा पूर्वाधार निर्माण	१००००			कार्ययोजना बमोजिम दोश्रो चौमासिकमा रहेको ।
५	लोकाहाखोला र पुँडिटारमा प्रदेशस्तरीय औधोयोगिक क्षेत्रमा पूर्वाधार निर्माण	६०००	१०		नवलपुर र तनहुँको जग्गा प्राप्तिको सन्दर्भमा प्राविधिक टोलिबाट स्थलगत नापजाँच तथा सम्वन्धित सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको सहमति प्राप्त भएको र कास्कीको पुँडीटारको हकमा जग्गा प्राप्तिको छलफल भैरहेको ।
६	औद्योगिक क्षेत्रको DPR तथा वातावरणीय परिक्षण तयार	१०००			कार्ययोजना बमोजिम दोश्रो चौमासिकमा रहेको ।
७	खानी विभागसँग समन्वय गरी प्रदेश भित्र रहेका तामा, फलाम, नुन, खरी, स्लेटआदी उत्खननको निम्ति अध्ययन	१०००			परामर्श सेवा खरिदका लागि आवश्यक TOR लगायतका कागजातको तयारी भैरहेको
८	होमस्टेहरूको गुणस्तर मानक निर्धारण र मूल्याङ्कन	५००			कार्ययोजना बमोजिम दोश्रो चौमासिकमा रहेको ।
९	सीप विकास तथा उद्यमशिलता विकास तालिम	१५७५०	१०		मातहत कार्यालयहरुबाट कार्यान्वयन हुने सिप विकास तालिम तथा उद्यमशिलता तालिमहरु सञ्चालन भैरहेको
१०	उद्योग वाणिज्य प्रशासन सम्वन्धि तथ्याङ्कहरुको विद्युतिय अभिलेखीकरण	१८९८	२५		जिल्ला स्थित कार्यालयहरुबाट एकिकृत सफ्टवयर प्रणालीमार्फत डाटा इन्ट्री भैरहेको
११	बजार अनुगमन तथा नियमन	२५२८	३३		नियमित रुपमा बजार अनुगमन भैरहेको ।
	जम्मा	८०८७६			

१०. मन्त्रालयबाट आ.व. ०७९/०८० को श्रावण-आश्विनसम्ममा भएका मुख्य मुख्य उपलब्धीहरुः

औद्योगिक विकास तथा प्रवर्द्धनः

- एक स्थानीय तह एक उद्योग ग्राममा पूर्वाधार निर्माणः
  स्थानीय तहहरुसंग समन्वयन गरी प्रस्ताव माग गरिएको ।
- खानी विभागसँग समन्वय गरी प्रदेश भित्र रहेका तामा, फलाम, नुन, खरी, स्लेटआदी उत्खननको निम्ति अध्ययनः
  परामर्श सेवा खरिदका लागि आवश्यक TOR लगायतका कागजातको तयारी
- गरिवी निवारणका लागी लघुउद्यम विकास कार्यक्रम
  अनुगमनका भैरहेको ।
- लोकाहाखोला र पुँडिटारमा प्रदेशस्तरीय औधोयोगिक क्षेत्रमा पूर्वाधार निर्माण

जग्गा प्राप्तिको सन्दर्भमा प्राविधिक टोलिबाट स्थलगत नापजाँच तथा सम्वन्धित सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको सहमति प्राप्त भै मन्त्रिपरिषदमा प्रस्ताव पठाउने तयारी भैरहेको ।

पर्यटन प्रवर्द्धनः

- पर्यटन दिवस एवं पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम समेतः

२०२२ सेप्टेम्बर २७ का दिन विभिन्न हवाई सेवाका कन्ट्री डाईरेक्टर तथा विदेशि पत्रकारहरुलाई आमन्त्रण गरी विश्व पर्यटन दिवस मनाईयो ।

ऐन, नियम, कार्यविधी तथा मापदण्डः

- गण्डकी प्रदेश पर्यटन ऐन, २०७९ स्वीकृत
- निति, ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका तर्जुमा तथा संसोधन O&M सर्वे समेतः
  स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड, २०७९ स्वीकृत भै कार्यान्वयनमा रहेको ।
  पर्यटन नियमावलीको मस्यौदा तयार भैरहेको ।

विविधः

- वजार अनुगमन निरिक्षणः
  नियमित बजार अनुगमन भैरहेको ।
- सिप विकास तालिम तथा उद्यमशिलता विकास तालिम सञ्चालनः

मातहत कार्यालयहरुबाट कार्यान्वयन हुने सिप विकास तालिम तथा उद्यमशिलता तालिमहरु सञ्चालन भैरहेका ।

- उद्योग वाणिज्य प्रशासन सम्वन्धि तथ्याङ्कहरुको विद्युतिय अभिलेखीकरणः
  जिल्ला स्थित कार्यालयहरुबाट एकिकृत सफ्टवयर प्रणालीमार्फत डाटा इन्ट्री भैरहेको ।

- प्रदेश सरकार अन्तरगतका घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयको कार्यक्षेत्र विस्तार भई पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय कायम भएको ।

११. कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम र पद :-

कार्यालय प्रमुख: कृष्ण बहादुर वोहरा, सचिव

सूचना अधिकारी: बिमल प्रसाद गौतम, शाखा अधिकृत

१२. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची:-

१. औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७५
२. पर्यटन ऐन, २०७९
३. प्रदेश व्यवसाय मञ्च (गठन आदेश), २०७६
४. बजार अनुगमन नियमावली, २०७६
५. प्राइभेट फर्म दर्ता ऐन, २०७८
६. प्राइभेट फर्म दर्ता नियमावली, २०७९
७. होमस्टे सशक्तिकरण, क्षमता अभिवृद्धि तथा पूर्वाधार विकास कार्यसञ्चालन कार्यविधि (पहिलो संशोधन), २०७६
८. स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड, २०७९

१३. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्वन्धी अद्यावधिक विवरण

२०७९ असार मसान्तसम्म यस मन्त्रालय र मातहत निकायमा विनियोजित बजेट तथा खर्चको अवस्था

क्रम	निकायको नाम	चालु		पुँजिगत		जम्मा		
		बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	प्रतिशत
१	पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	४९९७९।००	३३८७३।८६	५७९३०।००	२३९३४।१८	१०७९०९।००	५७८०८।०३	५३।५७
२	उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हकहित संरक्षण निर्देशनालय	१८६०६।००	१२४५९।०१	३५०।००	२५७।५२	१८९५६।००	१२७१६।५२	६७।०८
३	पर्यटन कार्यालय पोखरा	१२१५०।००	८५९४।५३	१६८०००।००	१४२८७९।९२	१८०१५०।००	१५१४७४।४४	८४।०८
४	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, गोरखा	९४४४।००	७२५४।०३	६३५०।००	३७८२।९६	१५७९४।००	११०३६।९९	६९।८८
५	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, तनहुँ	१०५०३।००	७४२१।६२	४३५०।००	४०३९।९९	१४८५३।००	११४६१।६१	७७।१७
६	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, नवलपुर	१२६१९।००	८७०७।६३	४०५०।००	२४६९।७६	१६६६९।००	१११७७।४०	६७।०६
७	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, पर्वत	९३४१।००	९०८०।२८	५५००।००	४८९४।२५	१४८४१।००	१३९७४।५३	९४।१६
८	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, बाग्लुङ	९२९४।००	८२७०।९२	११२५०।००	९२००।९८	२०५४४।००	१७४७१।९०	८५।०५
९	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, मनाङ	८५०६।००	४३३३।०२	२४५०।००	२४४९।५१	१०९५६।००	६७८२।५३	६१।९१
१०	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, मुस्ताङ	८५२०।००	३४१८।७२	१६५०।००	१५८७।७४	१०१७०।००	५००६।४६	४९।२३
११	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, म्याग्दी	७७००।००	६०८३।८७	३६००।००	३२७५।८२	११३००।००	९३५९।६९	८२।८३
१२	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, लमजुङ	९३६१।००	७२५१।३५	३७८०।००	३५७९।११	१३१४१।००	१०८३०।४६	८२।४२
१३	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, स्याङ्गजा	१११४४।००	९१०५।६६	४२७५।००	४०६१।४०	१५४१९।००	१३१६७।०६	८५।४०
१४	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय,कास्की	१५८०८।००	१०७०४।०१	७१५०।००	६५५२।१६	२२९५८।००	१७२५६।१८	७५।१६
	जम्मा	**१९२९७५।००**	**१३६५५८।५०**	**२८०६८५।००**	**२१२९६५।३०**	**४७३६६०।००**	**३४९५२३।८०**	**७३।७९**

१४. सार्वजनिक निकायको वेभसाइट

यस मन्त्रालयको वेभसाइट https://www.motics.gandaki.gov.np रहेको छ ।

१५. मन्त्रालयले वर्गिकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली

हालसम्म सवै सूचना खुला रहेको ।

१६. मन्त्रालयमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन

माग भएको र उपलव्ध गराएको सूचना संख्या – १२ (मौखिक समेत)

१७. मन्त्रालयले गरेको प्रकाशनको विवरण

प्रस्तुत विवरण मन्त्रालयको वेभसाइट https://www.motics.gandaki.gov.np मा हेर्न सकिने छ ।